…ИЯ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

…КП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 206 (6135)
ОКТЯБРИИН 13
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

ПАРТИЙНО-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ДЭБЖЭЛТЭ ХАНГАХА

Ленин—Сталинай парти—совет… гүрэнэй хүтэлбэрилхы хүсэн, …ммунизмын түлөө тэмсэлдэ со…скэ арадай бүхы илалтануудые …ржуулагша ба эмхидхэгшэ …ун. Коммунистическэ парти ха… үргэн олон ажалша ниитэтэй …аршагүй холбоотой байна, тэ…эр партиин политикые өөһэдын… үндэһэн интересүүдэй бэелэлтэ …и гэжэ хүлеэн абадаг. Советскэ …үдтэ коммунистическэ пар… хэрэг—эгээн дүтын, эгээл тү… хэрэг мүн.

Советскэ арад болбол коммунистическэ байгуулалтын замаар …ай оронние найдамтайгаар хү…лжэ ябаһан өөрынгөө шалгарһан …тэлбэрилэгшэ гэжэ большевигүү… агуухэ партине харана. Хүг…лтын шата бүхэндэ, хубилжа …һан оршон байдалтай зохил…лан, парти болбол партийна организацинуудай хүдэлмэриин, …ай байгуулалтын бүхы участо…уд дээрэхи олон янзын ажал…буулгые хүтэлбэрилхэ тэдэнэй …лбэриин формонуудые ба ме…одуудые зохёоно. Большевистскэ хүтэлбэриин мэргэжэл шадабари …уб гэхэдэ, олониитын дунда хү…лмэрие зүбөөр эмхидхээд, со…скэ байгуулалтын бата бүхэ …эһэ һуури болодог партиин политикын бэелэлгые хангаха ябадал болоно.

Партийно-политическэ ба ажа…н хүдэлмэрие шадамараар, зү…р зохилдуулга хадаа партийна организаци бүхэнэй хүдэлмэридэнь …хала принцип болохо ёһотой. Политика ажахы хоёр таһаршагүй …жэ нүхэр Сталин һургана. Эдэ… хамта байдаг ба хамта яба… юм. Тиимэһээ политикые ажа…аа таһалжа болохогүй, политическэ хүдэлмэрие һуларуулжа ажахын хүдэлмэри шангадхаха … али ажахын хүдэлмэрие һу…руулжа политическэ хүдэлмэ… шангадхаха ябадал гаргажа болохогүй.

Үшөө 1937 ондо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Сталин иигэжэ заагаа һэн: **«Партийно-политическэ асуудалнуудые …ргсээнгүй байгаад ба мартаад, …ахын кампанинуудаар ба ажа… амжалтануудаар хэтэрхэй …ор дашуурха ябадал—мухар…лгада хүргэдэг тухай мүнөө бул…аа ойлгоо, мэдэрээ бэзэ гэжэ …тайлхада болоно. Тиимэ боло…лоор, ажахын амжалтанууд партийно-политическэ хүдэлмэ… амжалтануудтай зохилдуулаг…хын ба зэргэ бэелүүлэгдэхын тулада, хүдэлмэрилэгшэдэй анха…лыень партийно-политическэ …удалнууд тээшэ эрьюулхэ шу…»**.

Партийна организацинууд бол… өөһэдынгөө бүхы хүдэлмэрие …хэр Сталинай заабаринуудтай …хилдуулан табина. Сохом тии…һээ, тэдэнэр ажахын ба культур… байгуулалтын бүхы участогууд …өөр эхэ амжалтануудые түйла…. Партийно-политическэ асуу…нууд тээшэ хүдэлмэрилэгшэдэй …харалыень эрьюулхэ ябадалай …хала тухай сталинска зааба… баримталан, ВКП(б)-гэй ЦК болбол нютагай партийна органи…нуудай партийно-политическэ … партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэ… хэмжээе бүхы аргаар дээшэ…үлхэ зорилгонуудые хододоо …мдэглэдэг байһан ба тэмдэглэжэ байна.

Олониитын дундахи партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэ… дэбжэлтэ, партийна, совет…, ажахын, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай ажал ябуулгын хүтэлбэрие серьёзноор һайжаруулга хадаа ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы зо…лгонуудые амжалтатайгаар ба … болзор соонь шиидхэхэ шу…лын шухала услови мүн.

Нютагай зарим партийна организацинууд партийно-политическэ хүдэлмэрие мартахадаа ал…уу хэнэ гээшэ. Городской ба районно организацинуудай партийна ажабайдалай практическа асуудалнуудые эдэбхитэйгээр хүтэлбэрилгэ, кадрнуудые шэлэлгэ, дүүргэлтые шалгалга, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлгэ, партийна активые большевистскээр хүмүүжүүлгэ, тэрэшэлэн олониитын дундахи политическэ хүдэлмэри хадаа партиин зарим обкомуудай хүдэлмэриин практикада гол анхаралдань байнагүй.

Партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудта анхаралаа багаханшье һуларуулбал, ажахые большевистскээр хүтэлбэрилхэ принципүүдые эбдэхэ ябадалда заатагүй хүргэдэг гэжэ дүй дүршэл харуулна. Иимэ организацинуудай партийна комитедүүд болбол советскэ ба ажахын органуудые бэхижүүлхын орондо, тэдэнние һолихо замда ородог, ажахын олон хэрэгүүдые партийна аппарадай хүсөөр шиидхэхээ һэдэдэг байха юм. Партийно-политическэ хүдэлмэридэ иимэ практикын ехэ хохидол ушаруулдаг байһаниинь элитэ. Энэнь тэрэшэлэн нютагай советскэ ба ажахын организацинуудай аппарадай хүдэлмэридэ, ажахыншье хүдэлмэридэ муугаар нүлөөлдэг. Партийна зүб хүтэлбэри абахагүйдөө, ехэ олон квалифицированнэ хүдэлмэрилэгшэдтэй советскэ ба ажахын аппарат үүсхэлгүй болодог ба хүсэд бэшээр хэрэглэгдэдэг байна.

Партийно-политическэ хүдэлмэрие саашадань дэбжүүлгын интересүүд болбол ажахын жэжэ юумэнүүдһээ манай партийна органуудай сүлөөрхыень, нютагай ажахын органуудые партийна организацинуудай һолихо ба гаднашалха ябадал гаргадаггүй болохые эринэ.

Партийна организацинууд болбол ажахын органуудые большевистскээр хүтэлбэрилгын методые шудалха шухала тухай нүхэр Сталинай заабаринуудые саг үргэлжэ хүтэлбэри болгохо ёһотой. Ажахые большевистскээр хүтэлбэрилгын метод юуб гэхэдэ, советскэ ба ажахын органуудта саг үргэлжэ туһалха, партиин ба правительствын директивүүдые тэдэнэй дүүргэһыень шалгаха, тэдэнние саг үргэлжэ бэхижүүлхэ ба ажахые хүтэлбэрилхэдөө эдэ органуудые алгасангүйгөөр, харин тэдэнээр дамжуулан хүтэлбэрилхэ ябадал болоно. Ажахые хүтэлбэрилгын большевистскэ методые зүбөөр бэелүүлгэ хадаа партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые шиидхэлгэдэ өөһэдынгөө гол анхарал хандуулха арга манай партийна организацинуудта олгохо байна.

Партийна организацинуудай шухала зорилгонь юуб гэхэдэ, олониитын дунда бүхы партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин серьёзно дэбжэлтэ түйлаха, энээн тээшэ партийна комитедүүдэй ба эхин организацинуудай анхаралые эрид шууд эрьюулхэ ябадал болоно. Партиин обкомууд ба крайкомууд партийна организацинуудтай халуун барисаагаа бэхижүүлхээр, горкомуудай, райкомуудай ба эхин организацинуудай тоосоое саг үргэлжэ шагнажа байхаар, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин дутагдалнуудые усадхалгадань ба һайжаруулгадань тэдэнэртэ шухала туһаламжа хүргэдэг байхаар хэрэгээ табиха хэрэгтэй.

Партийно-политическэ хүдэлмэридэ горьтой амжалтануудые түйлахын тулада, партиин горкомууд ба райкомууд болбол предприятинуудай ба барилгануудай, колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй, советскэ эмхи зургаануудай ба һуралсалай газарнуудай партийна эхин организацинуудай ажабайдалые саг үргэлжэ ба гүнзэгыгөөр хүтэлбэрилдэг болохонь шухала. Зарим райкомууд эхин организацинуудай жэжэ бага юумэндэ хамаараад, командалха ябадал гаргадаг, тиигээд эхин организацинууд имагта дээрэһээ ерэһэн заабаринуудай ёһоор хүдэлмэрилдэг заншалтай болодог ба өөһэдынгөө үүсхэлые багаар гаргадаг ябадалтай эбсэжэ болохогүй.

Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэрие дэбжүүлгын шухалын шухала услови хадаа партийна суглаануудые саг сагтань үнгэргэжэ, тэндэ партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ябадал болоно.

Партийна суглаанууд—большевистскэ хүмүүжүүлгын гайхамшагта һургуули мүн. Тиимэһээ партиин эхин организацинуудай, райкомуудай ба горкомуудай түрүүшын ээлжээнэй уялга хадаа партийна суглаае саг сагтань үнгэргэжэ байха, суглаан бүхэние һайнаар бэлэдхэхэ, большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ ябадал болоно. Эхин организаци бүхэн, партийна хаамал суглаануудай хажуугаар, партийнабэшэ эдэбхитэдые урижа нэмэл партийна суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэжэ байха ёһотой.

Хэрбээ партийна комитедүүд үдэр бүриингөө бүхы ажал-ябуулгада партийна үргэн олон активта түшэглэдэг, доро̀һоо гараһан шүүмжэлэлдэ анхаралтайгаар хандадаг, активые хүмүүжүүлхэ тухай үдэр бүриин анхарал гаргадаг болоо һаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрие бүхы хэмжээгээр һайжаруулха ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байна. Партийна активай суглаанууд саг сагтаа үнгэргэгдөөд байбал, энээндэ ехэ түргэ дүүргэжэ шадаха ба дүүргэхэ ёһотойшье байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет, нүхэр Сталин болбол партийна активтай ябуулагдаха хүдэлмэриин тон шухала удхашанартай байһание, партийна активай суглаануудые саг сагтань зарлалгын шухала байһание нэгэнтэ бэшэ заaһан байгаа. Обкомууд, горкомууд ба райкомууд болбол партиин шиидхэбэринүүдые ба партийна организациин ажабайдалай, хүдэлмэриин шухала шухала асуудалнуудые зүбшэхын тулада партийна активай суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэжэ байха уялгатай. Суглаанууд дээрэ большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлгэ хангахань шухала.

«Өөрыгөө шүүмжэлэл, — гэжэ нүхэр Сталин һургана, **— партиин кадрнуудые ба хүдэлмэрищэн ангиие юрэнхыдэнь революционно хүгжэлтын үзэлөөр хүмүүжүүлгын тусгаар метод, большевистскэ метод мүн... Өөрыгөө шүүмжэлэлгүйгөөр—партиие, ангиие, олониитые зүбөөр хүмүүжүүлхын аргагүй; партиие, ангиие, олониитые зүбөөр хүмүүжүүлгэгүйгөөр — большевизм байхагүй».**

Нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгон, манай парти болбол кадрнуудые ба бүхы коммунистнуудые большевизмын үзэлөөр хүмүүжүүлнэ, тэдэнние марксистско-ленинскэ теорёор эсэшэ сусашагүй зэбсэгжүүлнэ. Партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэ хадаа партийна организацинуудай идеологическа хүдэлмэрие саашадань һайжаруулха зорилго онсо хүсэтэйгөөр табина. Манай кадрнуудые, бүхы коммунистнуудые марксистско-ленинскээр хүмүүжүүлгын асуудалнууд партийна организацинуудай гол анхаралда хододоо байха ёһотой.

Коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэ хадаа олониитын дунда партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрие саашадань һайжаруулха эрилтэ хэнэ. Партийно-политическэ асуудалнууд тээшэ анхаралаа эрьюулхэ гээшэ—мүнөө партийна организацинуудай зорилго иимэ байна.

(**«Правдын»** октябриин 6-най түрүү бэшэг).

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ г-н КИМ ИР СЕНДЭ

ПХЕНЬЯН

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын ба Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтооһоор хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, Танай мэдүүлһэн һайн бодолнууд ба хүсэлэнгүүдэй түлөө, г-н Түрүүлэгшэ, Танда баясхалан хүргэнэб.

Единэ, бэеэ даанхай демократическа Корееяе байгуулхын түлөө олон жэлэйнгээ тэмсэлые амжалтатайгаар түгэсхэхыень Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдал баатарлигаар хамгаалжа байгаа корейскэ арадта хүсэнэб.

И. СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын ба ССР Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтооһоор хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, корейскэ арадай, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын үмэнэһөө ба өөрынгөө нэрэһээ, хүндэтэ Генералиссимус Сталин, Танда, Танаар дамжуулан бүхы советскэ арадта үнэн сэдьхэлэй амаршалга, эрхим хүсэлэнгүүдые хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Эхэ оронойнгоо нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэнь манай арадта Советскэ Союзай үзүүлдэг хани барисаанай дэмжэлгые корейскэ арад ходоодоо ехэ баясхалантайгаар мэдэрнэ.

Экономическа ба культурна хани харилсаан тухай хоёр оронуудай хоорондо нёдондо жэлэй мартда баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор, Советскэ Союзай зүгһөө бидэнэртэ үзүүлжэ байгаа үнэн сэдьхэлэй туһаламжын ашаар, корейскэ арад өөрынгөө республикын хүгжэлгэдэ угаа ехэ амжалтануудые түйлаа.

Ехэ ба бага нацануудай бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба демократиин түлөө хэлбэришэгүй тэмсэгшэ Советскэ Союзай гадаадын политика хадаа американска интервентнүүдтэ ба тэдэнэй зарсанарта—Ли Сын Ман гэгшын урбагша бүлэгтэ эсэргүү, сүлөөлэлгын арюун дайнай илалтаар дүүрэхэ байһан тухай этигэлые манай арадта бэхижүүлнэ.

Агуухэ Советскэ Союз түрүүтэй бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай дэмжэлгэ ба дура талархалынь энэ дайнтай дашарамдан корейскэ арадай талада байха гэжэ бидэ мэдэнэбди.

Кореяын ба Советскэ Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтооһоор хоёр жэлэй ойн үдэртэ, корейскэ арад болбол арадуудай эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй туһада, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай тулада олон олон жэлнүүдтэ ажаһууxыетнай, үрэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай, Генералиссимус Сталин, Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэ.

КИМ ИР СЕН
Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ.

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДТЭ҆ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл бүхы орон доторнай үргэнөөр хэгдэжэ байна. Олон мянган агитаторнууд һунгагшадай дунда нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримөөр хөөрэлдөөнүүдые, Советскэ һунгуулиин системэ тухай лекци ба элидхэлнүүдые хэнэ.

ДҮРИМТЭЙ ТАНИЛСУУЛНА

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Октябриин 10-най үдэр партиин айком агитаторнуудай зүблөө үнгэргэбэ. «Дэлхэй дээрэ эгээн демократическа һунгуулиин системэ» гэһэн темээр аймагай партийна кабинедые даагша нүхэр Гымпылова тус зүблөөн дээрэ элидхэл хэбэ.

Зүблөөнэй һүүлээр нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримүүдтэй һунгагшадые танилсуулхаяа 50 гаран агитаторнууд өөһэдынгөө участогуудта гараба.

УЧАСТОГУУДТА ГАРАБА

БМАССР-эй ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй гарамсаар Бурмонкоопсоюзай агитколлективэй агитаторнууд өөһэдынгөө участогуудта гарабад.

Агитаторнууд участогуудтаа гараһаа урид, «Советскэ һунгуулиин системэ» гэһэн темээр үнгэргэгдэһэн семинарта хабаадаа. Дүй дүршэл ехэтэй агитаторнууд Зубков, Будрина, Горбунова, Бобровникова ба бусад дурсагдаһан темээр Улан-Удын городской районой Энгельсын нэрэмжэтэ улицада ажаһуудаг һунгагшадтай һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

Д. Колмаков.

ЭДЭБХИТЭЙ АГИТАТОРНУУД

Зэдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомэй дэргэдэхи партийна эхин организациин (секретаринь нүхэр Хабалтуев) эдэбхитэй агитаторнууд нүхэд Вампилов ба Бадмаев гэгшэд БМАССР-эй ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые һунгагшадта тайлбарилжа эхилээ.

Агитатор нүхэр Вампилов аймагай хэлхеэ холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэдтэ һунгалтанууд тухай Дүримэй 4-дэхи бүлэг тухай хөөрэжэ үгөө. Мүн нүхэр Бадмаев аймагай культурын байшангай хүдэлмэрилэгшэдтэй хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

С. Сергеева.

ҺУНГАЛТАНУУДАЙ ДОКУМЕНТНУУД

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол Российска Федерациин ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдаһан һунгуулиин документнүүдэй — һунгагшадай списогэй, голосовалха эрхэ баталһан үнэмшэлгын, һунгуулиин бюллетеньнүүдэй, депутадуудта кандидадуудые регистрацилха тухай һунгуулиин окружной комиссиин протоколой, һунгуулиин участково комиссиин голосованиин протоколой, һунгуулиин окружной комиссиин протоколой ба депутадаар һунгагдаһан тухай үнэмшэлгын формонуудые баталаа.

Һунгуулиин бюллетеньнүүдэй формонууд табан янзаар баталагдаа гэбэл: городской, сельскэ ба поселково Соведүүдтэ һунгалтанууд тушаа — сагаан үнгын, районно ба городуудтахи районно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тушаа — хүхэ үнгын, окружной Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тушаа — улаан үнгын, областной Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тушаа — ногоон үнгын ба хизаарнуудай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тушаа — ягаан үнгын байха.

ТҮРҮҮШЫН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

СМОЛЕНСК. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл городой бүхы районуудта дэлгэрээ. Андреевэй нэрэмжэтэ улһанай комбинадай 120 агитаторнууд болохоёо байгаа һунгалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүдые хүдэлмэришэдэй хамтын байрануудта ба байшангуудта эмхидхэбэ. «Красный швейник» фабрикын агитаторнууд хадаа һунгалтанууд тухай Дүримые цехүүд дотор уншана.

ИНСТИТУДАЙ АГИТКОЛЛЕКТИВ

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай агитколлектив 55 агитаторнуудһаа бүридэнэ. Тэрэние институдай ахалагша һургагша нүхэр И. Скрипчинко хүтэлбэрилдэг юм. Агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ ба марксизм-ленинизмын үндэһэнүүдые заадаг һургагшанар участогуудтаа гарахын урда тээ агитаторнуудта методическа заабаринуудые үгэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэ һургагшанар нүхэд Ю. Абросимов, Р. Щербаков гэгшэд илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадана. Уласхоорондын байдал тухай ба бусад темэнүүдээр агитаторнуудай семинар һаяхан үнгэргэгдөө.

Студентнэр-агитаторнууд өөһэдтөө даалгагдаһан участогуудта гаража, уласхоорондын байдал тухай хөөрэлдөөнүүдые һунгагшадтай үнгэргэбэ. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һугалтанууд тухай Дүрим тэдэнэртэ тайлбарилжа үгэнэ.

Агитаторнууд 4—5 хоног бүри нэгэ дахин участогуудтаа гаража, хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Ойрын үдэрнүүдтэ институдай байшан соо агитпункт гоё һайханаар түхеэрэгдэхэнь.

Л. Мункуев.

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Городой комсомольско организацинууд ажалшадай депутадуудай городской ба районно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл ябуулжа байна.

Һаяхан ВЛКСМ-эй городской комитет комсомолой райкомуудай секретарьнарай зүблөө үнгэргэжэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые үнгэргэлгэдэ комсомольско организацинуудай хабаадалга тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ. Комсомолой райкомууд иимэ асуудалые эхин комсомольско организацинуудай секретарьнартай зүбшэн хэлсэбэ.

Комсомольско организацинууд болбол ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха агитаторнуудые, мүн бүридхэлшэдые томилоо.

В. И. Ленинэй зохёолнуудай 18-дахи том армян хэлэн дээрэ

ЕРЕВАН, октябриин 10. (ТАСС). …нска гүрэнэй хэблэл хадаа … И, Ленинэй зохёолнуудай арбан наймадахи томые армян хэлэн дээрэ оршуулан гаргаба.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс-Энгельс-Ленинэй институдай армянска филиал оршуулгыень бэелүүлээ.

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда бэлэдхэл

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба партиин Обкомой заабаринуудые хүтэлбэри болгон, партиин Тарбагатайн райком ба партийна эхин организацинууд партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ тон харюусалгатайгаар хандаһан байна.

Политическэ һуралсалай формонуудые тодорхойлхын тула, партийна эхин организацинууд коммунистнуудтай тус бүритэйнь хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, тэдэнэй юрэнхы ба политическэ эрдэмэй хэмжээе хараадаа абалсаһан, кружогуудые байгуулһан байна. Мүнөө жэлдэ манай аймагай партийна организацида политһургуулинууд ба кружогуудай тоо үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ олон болоо. Аймаг доторнай 10 политһургуули, И. В. Сталинай биографие шудалха 9 кружок, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» шудалха гол түхэлэй 14, марксизм-ленинизмын үндэһэнүүдые шудалха дээдэ түхэлэй 4 кружок ба аймагай үдэшын партийна һургуули хүдэлмэрилхэ байна. Үдэшын партийна һургуулида аймагай партийна, советскэ ба комсомольско эдэбхитэд, хамтадаа 25 хүн һурахаар хараалагдана. 101 хүн бэеэ даагаад һуража, идейно-теоретическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ юм. Мүнөө жэлдэ партийнабэшэ эдэбхитэдэй һуралсалда ехэ анхарал хандуулагдана. 103 хүн партийна гэгээрэлэй системын политһургуулинуудта ба кружогуудта һурахань.

Политһургуулинууд ба кружогуудта заняти үнгэргэхэ пропагандистнууд юрэнхы ба политическэ бэлэдхэл ехэтэй коммунистнуудһаа томилогдожо, ВКП(б)-гэй айкомой бюрогоор баталагдаа. Бэеэ даагаад һуража байһан коммунистнуудта практическа ба методическа туһаламжануудые үзүүлхын тула консультантнууд олдоод, тус бүридэнь 5—6 хүн даалгагдаһан байна.

ВКП(б)-гэй айкомой пленум дээрэ «Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэл дотор коммунистнуудай политическэ һуралсалые хүтэлбэрилхэ талаар партийна эхин организацинуудай зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн энэ үдэр пропагандистнуудтай семинар болоо. Тэндэ политһургуулинууд ба кружогуудай программаар хараалагдаһан темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаба. Партийна гэгээрэлэй системэдэхи үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба һуралсалай шэнэ жэлэй зорилгонууд гэһэн асуудалаар элидхэл хэгдэһэн байха юм.

Партиин айком ба партийна эхин организацинууд урда жэлнүүдэйнгээ дутуунуудые хараадаа абаад, энэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ һуралсалда ехэ анхарал табижа байна.

А. Щербаков, ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист.

Партийна һуралсалай эхилхын урда тээ

Манай Хандагайн леспромхозой партийна эхин организаци хадаа партийна системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ муу бэшэ бэлэдхэлтэй байна. Үнгэрһэн сентябрь һарын эхиндэ парторганизациин бюро дээрэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээд, бии байһан дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ, мүнөө тэдэ дутуунууд сүм усадхагдаа.

Манай парторганизацида энэ жэлдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха 2 кружок эмхидхэгдээ. Тэдэнэй нэгэниинь Хандагайн, нүгөөдэнь Наранай лесоучастогуудта хүдэлмэрилхэ юм. Мүн И. В. Сталинай биографие шудалха 2 кружок байгуулагдаа. Бидэнэр кружогуудые эмхидхэхэдээ хүн бүхэнэй юрэнхы эрдэмые ба хүсэлые хараадаа абаһан байнабди.

Мүнөө жэлдэ марксистско-ленинскэ теорие партийнабэшэ хүнүүдэй шудалха хүсэлынь бүри дээшэлһэн байна. Партийнабэшэ нүхэд инженер Егоров, главна механик Саламатин, инженер-экономист Ильин, технорук Жамбалов, халаанай мастер Капин ба бусад олон хүдэлмэришэд кружогуудта һуралсаха юм.

Леспромхозой кружогуудта хамтадаа 69 хүнүүл, тэдэнэй тоодо 20 гаран партийнабэшэ нүхэд һуралсаха байна.

Кружогуудай пропагандистнуудаар политическэ һайн бэлэдхэлтэй ба пропагандистска хүдэлмэриин дүршэлтэй коммунистнууд томилогдонхой.

Кружогуудта һурагшад бүхы шухала литератураар гүйсэд хангагдадаггүй. Энэ дутагдалые усадхаха хэрэгтэ ВКП(б)-гэй Хориин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг зохихо анхарал табинагүй. Теэд, энэ дутагдал түргэн ойрын болзор соо усадхагдаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Тиин, манай партийна организаци хадаа коммунистнуудайнгаа теоретическэ хэмжээе энэ һуралсалай жэлдэ нилээд дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудтай байна.

С. Хандажапов, Хандагайн леспромхозой директорые политическэ талаарнь орлогшо.

Түрүүшын занятинуудһаа

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой партийна ба комсомольско организацинууд мүнөө жэлэй партийна һуралсалые амжалтатайгаар үнгэргэхэ, бүхы коммунистнууд ба комсомолецуудые һуралсалда хабаадуулхын тула бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан байна.

Завод дээрэ 6 политһургуули, партиин түүхые шудалха 24 кружок, нүхэр Сталинай биографи шудалха ба бусад хамта 40 гаран кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Тэдэ кружогуудта заводой бүхы коммунистнууд ба комсомолецууд, мүн партийнабэшэ эдэбхитэд олоороо хабаадуулагдаһан байна. Гадна, 400 шахуу коммунистнууд, 31 комсомолецууд партиин түүхые бэеэ даагаад шудалжа байна. Комсомолецууд болон союзнабэшэ залуушуулай һуралсадаг үдэшын техникум ба һургуулинуудай занятинууд эхилһээр һараһаа үлүү болоо.

Кружогуудые хүтэлбэрилхэ 70 гаран хүн, штатнабэшэ 41 консультантнууд партийна ба комсомольско комитедүүдээр баталагдаһан байна. Тэдэнэр бултадаа пропагандистнуудай курсануудта һуралсаһан ба семинарнуудта хабаадуулагдаһан байха юм.

Һаяхан, октябриин 6-да бүхы политһургуулинуудта ба олонхи кружогуудта түрүүшын занятинууд болобо.

1-дэхи занятинууд дээрэ пропагандистнууд түрүүшын лекцинүүдые уншаһан ба эмхидхэлэй хүдэлмэри үнгэргэһэн байна.

Вагонно-товарна, вагонно-пассажирска, инструментальна цехүүдтэ һурагшад бүгэдөөрэн сугларжа, занятияа эмхитэйгээр эхилээ. Пропагандистнууд нүхэд Безносов, Кустов, Самолетов, Кузнецов, Елгин, Матвеев гэгшэд һайн бэлэдхэлтэйгээр занятинуудаа эхилһэн байна.

Марксизм-ленинизмын теорие бэеэ даагаад шудалагшадай дунда түрүүшын консультацинууд главна технологиин отделенидэ, булад шудхалгын цехтэ үнгэргэгдөө.

Зүгөөр, вагонно-пассажирска, паровоз-хабсаралгын, котельнэ, паровозо-механическа цехүүдтэ түрүүшын занятинууд комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай дунда болоогүй байха юм. Ушаринь, тэдэ цехүүдэй комсомольско организацинууд бэлэдхэлэй хүдэлмэри хээгүй байшоо. Энэ болбол ехэхэн дутагдал гээшэ. Партийна ба комсомольско организацинууд занятинуудые таһалдуулха ябадалтай түрүүшын үдэрһөө эхилэн эрид шангаар тэмсэхэ ёһотой.

Н. Бадмацыренова.

Улан-Удын городской электростанциин электрослесарь Цыбен Шангин декадна даалгабарияа 140 процент дүүргэн, слесарьнуудта эрхим жэшээ харуулна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Шангин ажаллажа байна.

З. Веснинагай фото.

Агитаторай блокнодой 18-дахи номер

Агитаторай блок-нодой 18-дахи номер хэблэлһээ гараба. Тус блокнот «Большевистскэ агитациин шадабарие шудалха» гэһэн түрүү бэшэгээр нээгдэнэ.

«Уншалгын байшан шэнэ условидо» гэһэн нүхэр Т. Афанасьевай, «Агитаторнууд хүдэлмэридөө» гэһэн нүхэр М. Герасимовай, «Багшанар поли дээрэ» гэһэн нүхэр С. Чебунинай статьянууд, «Коммунизмын туйлай ехэ шэнэ барилганууд» гэһэн хөөрэлдөөндэ зорюулһан материал, «Хубиин ба ниитын интересүүдэй таарилдалга» гэһэн П. Гершманай статья тус блокнот соо толилогдоо.

Мүрысөөндэ илаһан МТС-тэ — дамжуулгын Улаан туг

МТС-үүдэй, газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай профсоюзай Обком, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство болбол таряа хуряалгаар ба намарай пар хахалалгаар социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргажа, Чесанын МТС-ые (директорынь нүх. Курнеев, рабочкомой түрүүлэгшэ нүх. Матвеев) мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн дээрэ тоолобо. Тиин МТС-үүдэй, газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай профсоюзай Обкомой, хүдөө ажахын Министерствын дамжуулгын Улаан туг Чесанын МТС-тэ барюулагдаба.

А. Хэлзаев.

США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын протест

Октябриин 9-дэ, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо А. А. Громыко США-һаа Москвада байгаа Посольствын советник-посланник г-н У. Барбура гэгшэтэй уулзажа, иимэ удхатай нотын текстые уридшалан уншажа үгөөд, тэрээндэ барюулаа гэбэл:

«СССР Союзай Правительство Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода иигэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

Октябриин 8-да, нютагай сагаар 16 час 17 минутада, США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй «Шутинг—Стар» (F—80) түхэлэй хоёр истребитель СССР-эй гүрэнэй хилые бүдүүлигээр дабаһан ба советско-корейскэ хилэһээ 100 километрын хараанда байдаг Сухая Речка гэдэгэй райондо, далайн эрье дээрэ байһан советскэ аэродром хүдэр доогуур ниидэжэ ерээд, тус аэродромые пулемёдүүдаар буудаһан байна. Буудалгаһаа шалтагаалан аэродромой зөөридэ гарза хохидол ушаруулагдаа.

СССР-эй гүрэнэй хилые американска сэрэгэй самолёдуудай зүгһөө бүдүүлигээр дабаха ба советскэ аэродромые буудаха зэргээр американска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй хэһэн эдэ харата муухай ябуулгануудтайнь дашарамдуулан, Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода Советскэ Правительство эрид протест мэдүүлнэ.

Советскэ Правительство болбол советскэ аэродромдо добтолһоной түлөө харюусаха нюурнуудые хүү шангаар хэһээхэ эрилтэ [...] хойшодоо иимэрхүү харата муухай ябуулгануудые гаргахагүй тула шухала хэмжээнүүд абтаха гэһэн этигүүлэмжые США-гэй Правительствоһоо хүлеэнэ.

США-гэй авиациин зүгһөө хэһэн иимэ ябуулгануудай хойноһоо гарахаа хойшодоо түлөө харюусалые Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода бүрин тохоогдожо гэжэ мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно».

Кореяын районодо Нэгэдэмэл Нацинуудай зэбсэгтэ хүсэнүүд ябуулгануудые хэжэ байһан дээрэһээ энэ асуудалые Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацитай хэлсэжэ шухала хэбэртэйгээр г-н Барбур мэдүүлээд, тус ното абахаяа саба.

А. А. Громыко г-н Барбурай үгэнүүдэй огто үндэһэгүй байһые тэмдэглэбэ. Ушарынь, советскэ аэродромые ямар нэгэн бусад самолёдуудай бэшэ, харин США-гэй агаарай сэрэгэй-хүсэнүүдэй буудаһан тухай Советскэ Правительствын ното соо хэлэгдэнэ. Тэрэ харата муухай ябуулгануудай түлөө харюусалгые США-гэй Правительствын хиналта доро байгаа американска сэрэгэй засагайхид дааха ёһотой байһаниинь ойлгосотой.

Тэрэ үдэртөө, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствэ тус ното Москвадахи американска посольстводо эльгээгдээ.

Советскэ байгуулалта

Эгэтын сомоной Соведэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха

Һаяшаг Яруунын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй 15-дахи сесси болобо. Тус сессидэ аймсоведэй депутадууд ба сомонуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр мүн ВМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо нүхэр Барабанов байлсаа.

Сесси дээрэ Эгэтын сомоной ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой хүдэлмэри тухайда тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. Бадмаевай тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Элидхэл ба үгэ хэлэлгэнүүд дээрэһээ харахада, энэ Соведэй гүйсэдкомой хүдэлмэридэнь бага сагын амжалтанууд бии байбашье, горьтойхон дутуунууд элирүүлэгдээ. Дурсагдагша Соведэй гүйсэдком олониитэ ажалшадтай холбоо барисаагаа һуларуулһан байха юм. Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев тэндэхи колхозууд ба эмхи зургаануудай ажал хэрэгтэ багаар анхаралаа хандуулдагһаа гадна, хубиингаа ажалда һамаардаг байна. Сессинь тон үсөө ба депутадуудай зариманай хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэдэг байба. Соведэй саг үргэлжын комиссинуудынь һулаар хүдэлмэрилнэ. Соведэй олонхи депутадууд өөһэдынгөө уялгануудые дутамагаар дүүргэдэг, һунгагшадайнгаа урда тоосоогоо хэдэггүй байгаа. Гүйсэдкомой гэшүүд нүхэд Гомбоев, Жданов, Трупченинов гэгшэд заседанида ерэжэ һууһаһаа ондоо ямаршье хүдэлмэри арад зоной дунда ябуулнагүй. Гүйсэдкомой хэрэг хүтэлэгэ һулаар табигданхай.

Иимэһээ дурсагдагша сомоной Совет ажахын ба политическэ зорилгонуудые гүйсэд бэелүүлжэ шадаагүй байна. Тус сомон дотор колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэлгэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Энэ жэлдэ сомоной 3 колхозуудта 100 гаран толгой мал үхөө, мүнөө ашаг малынь бүдүүн тэжээлээр миил 4[...] процент хангагдаад байна. Тиигэжэ бэшье тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри сомон дотор зогсоогдошонхой. Һалоомо, михиинэ суглуулха хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Мүн малай үбэлэй байранууд хүсэд түхеэрэгдөөгүй байһаар.

Сомон доторнь культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Лекторинь хүдэлмэрилнэгүй, клубынь тон задагай байна.

Сомоной бюджет орошынгоо талаар 69 процент, гарашынгаа талаар 65 процент дүүргэгдээ. Түрэнһээ боложо һургуулинууд, медицинскэ пунктнуудые, хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые мүнгөөр хангалга таһалдуулагдана. Хүдөөгэй интеллигенциин салин хүлһэн һаатуулагдадаг байха юм.

Ажалшадай депутадуудай аймагай соведэй сесси дээрэ хараалагдаһан хэмжээнүүдые гүйсэд бэелүүлжэ, Эгэтын сомоной Соведэй гүйсэдком хүдэлмэрээ эрид һайжаруулжа, нютагай Соведүүдтэ һунгахы һунгалтануудта амжалтатайгаар бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ ёһотой.

Юундэ муугаар хүдэлмэрилнэб?

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай Закамендахи райкомой (түрүүлэгшэнь нүхэр С. Сафронов) хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон: ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулна, бүхы хүдэлмэрилэгшэдые профсоюзай гэшүүд болгохо хэрэгтэ, ажалай жаяг заршам һайжаруулгада зохихо анхарал табинагүй.

Тус райком энэ жэлэй эхинһээ хойшо түсэбгүй ба хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхээгүй байха юм. 1950 оной турша соо оройдоо 2 дахин профсоюзна хамтын суглаа хэһэн ба үйлэдбэриин зүблөө нэгэшье зарлаагүй байба.

Тиин, аймагай албахаагшадай миил 31 процентнь профсоюзай гэшүүд болоһон байна. Аймагай зарим албахаагшадай зүгһөө профсоюзна жаяг заршам эбдэхэ ябадал үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, ЦСУ-гэй инспектор нүхэр Упхонов һарын турша соо нүхэд Атутов, Очиров, Гармаев ба бусад 6—7 һара соо гэшүүнэйнгээ түлбэриие түлөөгүй байха юм. Энээнһээ шалтагаалан, гэшүүдэй түлбэри суглуулгаар жэлэйнгээ түсэбөө арайхан 10 процент дүүргэб.

Иимэ муугаар хүдэлмэрилжэ байһаниинь гайхалтайшье бэшэ. Юундэб гэхэдэ, профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сафронов өөрөөшье гэшүүнэйнгээ түлбэриие 1944 онһоо хойшо түлөөгүй байна.

Эдэ дутуунуудые ойрын саг усадхахын тулада профсоюзай обкомой зүгһөө зохихо хэмжээ абаха шухала.

Ц. Цыбикдоржиев.

Һонирхолтой хөөрэлдөөн болобо

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй педагогическа институдай 12 студентнэр зунайнгаа амаралтын үедэ Москва город экскурсида ошожо ерээ һэн.

Тус экскурси тухай хөөрэлдөөн физико-математическа факультедтэ һаяхан болобо. Экскурсантнар Семиусова, Чубаров, Кондакова, Бадмаев, Дамбаев гэгшэд хараһан үзэһэн тухайгаа хөөрэбэд.

В. И. Ленинэй мавзолей, Третьяковско галлерей, түүхын музей, астрономическа обсерватори ба культурын бусад гуламтануудаар экскурси хэһэн тухайдаа тэдэнэр ехэ һонирхолтойгоор хөөрэжэ байна.

Сталинай 70 наһанай ойдо зорюулһан бэлэгүүдэй зал түүхын музейдэ бии юм. Экскурсантнар Бурят-Монголой ажалшадай агууехэ Сталин багшадаа бэлэглэһэн зүйлнүүд тухай угаа баяртайгаар хөөрөө.

Ц. Номогонов.

Районно хүдөө ажахын выставкэнүүд

Хүдөө ажахын выставкэнүүд наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые хүдөө ажахыда нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг юм. Эдэ хадаа баян ургасын түлөө, малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө хайшан гэжэ тэмсэхэ ёһотойб гэжэ эли тодоор заадаг, мичуринска агробиологическа наукын туйлалтануудые харуулдаг байна. Районуудай хүдөө ажахын выставкэнүүд тон ехэ удхашанартай. Тэрэнь юуб гэбэл, районно центрнүүдтэ эмхидхэгдэһэн выставкэнүүдые колхозниг уд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд олоороо хараха аргатай байна.

Мүнөө жэлдэ районуудта нээгдэхэ хүдөө ажахын выставкэнүүдэй зорилгонь илангаяа ехэ. Эдэ выставкэнүүд хүдөө ажахын нэгэ жэлэй үрэ дүнгүүдһээ гадна, мүн дайнай хойто тээхи табан жэлэй турша соо, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр хүдөө ажахыда туйлагдаһан асари ехэ амжалтануудые элидхэн харуулха зорилготой. Хүдөө ажахые һэргээн бодхоохын ба хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй түүхэтэ тогтоол, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб, колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб онсо гайхамшаг үүргэ дүүргэһыень тус выставкэнүүд эли тодоор харуулха байна. Нүхэр Сталинда бэшэг соогоо абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн эрхим колхозуудай, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хүдэлмэриие харуулха гээшэ мүн лэ ехэ удхашанартай.

Колхозуудаа томодхохо гэһэн колхозно таряашадай ниитын хүдэлөөе ба хүдөө ажахын томодхогдоһон артельнүүдэй тон үлүү һайниие тайлбарилан харуулха ёһотой.

Мичуринска һургаалые үндэһэ болгон ургамалнуудай ба малнуудай хүгжэлтые шадамараар эрхилдэг, хүдөө ажахын культурануудай улам үндэр ургаса жэл бүри абадаг, ниитын малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлдэг Социалистическэ Ажалай Геройнуудай хүдэлмэриие харуулалгада мүнөө жэлэй выставкэнүүд ехэ анхарал табиха ёһотой. Түрүү дүй дүршэлые выставкэдэ ерэһэн колхозник бүхэнэй, совхозой ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй һайтар танилсахаар ба тэдэниие өөһэдынгөө үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ шадахаар эмхидхэхэ шухала.

Выставкын нээгдэхэ хүрэтэр багахан саг үлөө. Тиимэһээ, выставкын эмхидхэгдэхэ район бүхэндэ энэ дары выставкын комитет тогтоохо, тэрэшэлэн выставкэдэ бэлэдхэхэ комиссинуудые колхозуудта ба совхозуудта томилхо хэрэгтэй.

Эдэ комитедүүд уридшалан зохёогдоһон түсэбэй ёһоор хүдэлмэреэ ябуулха зэргэтэй. Выставкэ эмхидхэхэ түсэб дотор тэрэнэй зорилго, шэглэл ба гол удха, болохо газар ба сагые хараалха, мүн хабаадаха хүнүүдэй показательнуудые тодорхойлхо шухала. Тэрээнһээ гадна, тематическа түсэб ба уранһайханай талаарнь гоёон шэмэглэлгын проект зохёохо, выставкэдэ хабаадаха хүнүүдэй туйлалтануудые сэгнэхэ ба малнуудые шэнжэжэ үзэхэ нюурнуудые томилхо хэрэгтэй. Наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые выставкэ дээрэ үргэнөөр харуулха, олондо ойлгуулха хэрэгтэ хүдөө ажахын пропагандын районно группанууд ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Выставкэ эмхидхэлгын түсэб хүдэлмэринь программа болоно. Тэрээниие хүтэлбэри болгон, выставкэдэ хабаадаха кандидадуудые элирүүлжэ ба дэбжүүлэгдэгшэдэй дүй дүршэлые шэнжэжэ эхилхэ, малнуудые, таряан ба бусад культурануудай образецүүдые шэлэн абаха, выставкэдэ хабаадагшадай туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые харуулха тематическа түсэб зохёохо ёһотой. Кандидадуудые элирүүлэн олохо хүдэлмэридөө МТС-үүдэй ба совхозуудай директорнуудые, колхозуудай түрүүлэгшэнэрые, райсемхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, районойнгоо бүхы агрономууд ба зоотехнигүүдые хабаадуулха хэрэгтэй.

Выставкэдэ хабаадаха показательнууд хэблэлдэ туңхаглагдаха ёһотой. Мэдүүлгэнүүдэй формонууд ба анкедүүд эртээнһээ колхозуудта, совхозуудта ба МТС-үүдтэ эльгээгдэхэ ушартай.

Кандидадуудые элирүүлхынгээ хажуугаар, мүн тэдэнэй дүй дүршэл ба туйлалтануудые выставкын стендүүд дээрэ үргэнөөр харуулхын тула, эрхим экспонентнүүдые илгажа абаха шухала. Энэ зорилгоор, район соогоо үлэмжэ һайн туйлалтануудтай ба хүдэлмэридөө дээдэ зэргын культура хангаһан ажахынууд, бригаданууд, звенонууд ба тус тус түрүүшүүл шэлэгдэхэ ёһотой.

Тиимэ ажахынууд ба түрүүшүүлэй дүй дүршэл, туйлалтануудынь выставкын тематическа түсэб зохёохо хүдэлмэриин үндэһэ һуури болохо ушартай. Идейнэ үндэр дээдэ шанар, үнэхөөр научна шэнжэлгэ ба эрхим экспонентнүүдэй хүдэлмэриин методүүдые гүнзэгыгөөр харуулалга хадаа тематическа түсэбэй гол шухала зүйлнүүд болохо байна.

Выставкэнүүдые тусхай түхеэрэгдэһэн байрануудта гү, али культурын байшангуудай, театрнуудай ба һургуулинуудай байрануудта соо эмхидхэхэ хэрэгтэй. Выставкын эмхидхэгдэһэн байрань малнуудые асаржа харуулхаар байха ёһотой.

Хүдөө ажахын выставкэ районуудта жэл бүри эмхидхэгдэхэ юм. Тиимэһээ, тусхайлан үгтэһэн талмайнууд дээрэ саг үргэлжын выставкэнүүдые эмхидхэхэ гэжэ оролдохо шухала. Тиигэбэл, түхэреэн жэл соо агропропаганда хэхэ арга олгогдохо байна.

Районуудта выставкын барилгануудые эрхилхэтээ хамта, колхозно ба совхозно үйлэдбэри хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхын түлөө, выставкэнүүдтэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бригадануудай ба тус тус хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

В. Сташевский.

Агууехэ Октябриин һайндэрые ажалай амжалтануудаар угтая!

Агрозоотехническэ курснуудые хаа хаанагүй эмхидхэе

Наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дуршэлые хүдөө ажахыда нэбтэрүүлхэ» гэһэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор манай республикын колхозуудта агрозоотехническэ курсанууд тогтоогдожо байна. Гурбан жэлэй болзортой эдэ курсанууд хадаа хүдөө ажахын наука ба түрүү дүй дуршэлые эрхимээр шудалһан мэргэжэлтэй колхозно кадрнуудые бэлдэхэ зорилготой.

Закаменай аймагай олонхи колхозуудта энэ курсанууд һайнаар эмхидхэгдээ. Михайловска сельсоветэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи курсада Закаменэй МТС-эй ахалагша агроном нүхэр Шатилов заняти ябуулна. Занятинь программын ёһоор, һониирхолтойгоор, шанар һайнтайгаар үнгэргэгдэнэ. Тиимэ дээрэһээ колхозшанар-колхознигууд тэрээнэй ехэ ханамжатай эдэбхитэйгээр хандана.

Гэбэшье, зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр, партийна организациин секретарьнууд энэ шухала хэрэгые тооногүй. Жэшээлхэдэ, Торийн аймагай зарим колхозуудта агрозоотехническэ курсанууд эмхидхэгдээдүй байһаар. Буденнын нэрэмжэтэ, «Улаан Үшөөтэ», «Красный партизан», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта агрозоотехническэ һуралсал эмхидхэлтэдэ анхарал хандуулагдаадүй. Аймагай хүдөө ажахын таһаг энэ хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандана. Мүн тэрэ аймгүйсэдкомшье энэ шухала хэмжээ-ябуулгада анхарал багатайгаар хандана. Агрозоотехническэ курсануудые хаа хаанагүй, колхоз бүхэндэ эмхидхэхын түлөө аймагай хүтэлбэрилэгшэд шухахо хэмжээнүүдые дары абаха үүлгатай.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Торийн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшад адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэбэ. Тодорхойлбол, ниитын адуу мори үсхэбэрилхэ жэлэй түсэб 110 процент, эбэртэ бодо мал —104,8, хони ямаа—126,2, гахай—180 процент дүүргэгдэһэн байна.

Колхозой эрхим малшад Иван Былгосгьев, Григорий Пашинский, Александр Осколков, Алексей Петров гэгшэд 1951 ондо Москвада болохоёо байгаа хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидатуудаар болгогдохоор зууршалагдаһан байха юм.

Колхозой малынь бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр, дулаан байраар хангагдаа. Энэ жэлдэ үнеэдэй 1, хонидой 2 типовой байранууд баригдаһан байна.

Колхозой малшад болбол ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн малайнгаа үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө эрмэлзэлтэйгээр тэмсэжэ оробо.

Н. Хазагаев.

Судно-заһабаринагын заводой түмэршэ дархан М. Баклушин, балташан М. Лебеден хоёр Агүуехэ Октябриин хүндэлэлдэ үдэр бүриингөө нормые 200—200 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: стахановецууд Баклушин, Лебеден (зүүн гарһаа) гэгшэд хүдэлмэриингөө чертёжтой танилсажа байна.

З. Веснинагай фото.

Стахановска бригада болохын түлөө

Улан-Удын махорочно фабрикын хүдэлмэришэд республикынгаа ажалшадтай хамта эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ захалаа һэн. Тиин, байгша оной 3-дахи квартал соо тэдэнэр продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө болзорһоонь урид 121,6 процент дүүргэһэн байна.

Тус фабрикынхид мүрысөөнэйнгөө эршые зааханшье һуладхангүйгөөр Октябриин урдахи мүрысөөндэ оролсоо. Мүнөө махоркошод декабриин 17 хүрэтэр жэлэйнгээ түсэбэй дээдэ тээ 6000 килограмм продукци үйлэдбэрилхэ гэһэн уялгаяа бодото дээрэнь дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна. Фабрикын хүдэлмэриин үнгэрэгшэ сентябрь һарын дүн дээрэһээ харахада, тус уялгын амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ байһаниинь элирнэ. Продукци үйлэдбэрилхэ декада бүриинь түсэбүүд хододоо үлүүлэн дүүргэгдэнэ.

Энэ предприятиин профсоюзна организаци бригада хоорондын мүрысөөе һайнаар хүтэлбэрилнэ. Бригада бүхэнэй хүдэлмэриин үдэр бүриин дүнгүүд показателиин доска дээрэ гаргагдадаг байна.

Бригадир нүхэр Житихина гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада хэршэмэл тамхи һагшалга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, халаан бүхэнэйнгөө нормые 150 килограмм хүрэтэр үлүүлэн дүүргэнэ.

— Манай бригадын гэшүүдэй дунда нормоёо үлүүлэн дүүргэдэггүй хүн үгы. Ноябриин 7-ной һайндэр болотор стахановска бригада болохо зорилготойбди — гэжэ тус бригадын түрүү стахановка нүхэр Перфильева мэдүүлнэ.

Мүн тамхи хатаагшадай бригада (бригадирынь нүхэр Головкина) һарынгаа даалгабари 150 процент дүүргэн, мүрысөөндэ хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана.

Б. Батуев.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Харгы-барилгын Улан-Удын конторын коллектив республикынгаа ажалшадтай хамта Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаад, бага бэшэ амжалтануудые туйлажа байна.

Тус конторын хүдэлмэришэд начальник нүхэр Ильинэй хүтэлбэри доро эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, городой улицануудые ба коммунальна предприятинуудай гэрнүүдые заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые октябриин 7-до сүм дүүргэбэ.

Үнгэрэгшэ зун тэдэнэр стахановскаар ажаллажа, Сталинай нэрэмжэтэ улицадахи үгсүүртэ шулуу дэбдиһэн, хоёр хажуугаарнь шулуун хананууудые бодхооһон, мүн Железнодорожно, Водопроводно улицануудта, шэлэй ба модоной заводууд хүрэтэр ошоһон харгынуудта шулуу дэбдиһэн байна.

Һаяхан энэ конторын хүдэлмэришэд Октябрьска революциин 33-дахи жэлэй ой хүрэтэр Мухинска улицые заһабарилжа дүүргэхэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр хүрэтэр Улан-Удэ станциин дэргэдэхи талмайе асфальтировалха гэһэн шэнэ уялга абаба. Тэдэнэр энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор ажаллажа оробо. Нүхэр Ионовой хүтэлбэрилдэг шулуу дэбдигшэдэй бригада үдэр бүриингөө нормые 150—170 процент дүүргэн, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Стахановецууд нүхэд Ефимов, Белобородов ба бусад шулуу дэбдилгые эрхим шанартайгаар хэжэ, нормонуудаа хоёр дахин шахуу дүүргэнэ.

П. Борькин.

Ажалай үндэр бүтээсын гшаар

Социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Улан-Удэ городой промкомбинадай коллектив энэ жэлэй 9 һарынгаа үйлэдбэриин түсэбые 114 процент гүйсэдхэһэн байна.

Мүрысөөндэ сабхиин № 3 мастерскойнхид түрүүлэн ябана. Тус мастерскойн коллектив нүхэр Козловой хүтэлбэри доро поточно методээр ажаллажа, жэлэйнгээ түсэбые бүри сентябриин 20-до дүүргэһэн байгаа. Энэ амжалта болбол мастернууд Козулин, Ерносов, Брыков, Нищенко болон бусад стахановецуудай саг үргэлжэ нормоёо 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг дээрэһээнь туйлагдаа. Үнгэрэгшэ 9 һарын туршада комбинадайхидай ажалай бүтээсэ дунда зэргээр абахада, 7 процентээр дээшэлһэн байна.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

Гэрыемни хэзээ заһабарилха юм?

1948 ондо би Мухаршэбэрэй аймагта хүдэлмэрилхэеэ ерээ һэм. Тэрэ сагһаа хойшо аймкомхозой мэдэлдэ байһан гэртэ ажаһуунаб. Гэбэшье, мүнөө болотор комхоз гэрыемни һайнаар заһабарилжа үгөөдүй юм.

Бүхэли жэлэй туршада крыльцогүй, дутуу заһабарилагдаһан үүдэтэй ба сонхонуудтай гэртэ ажаһуугаа һэм. Нёдондо жэлдэ гэртэмни крыльцо хүүлжэ, сонхонууд ба үүдыень заһабарилуулаа бэлэй. Тиихэдэнь «гэрээ заһабарилуулжа одоолшье амарбаб» гэжэ һанаа бэлэйб.

Теэд, тиигэжэ дэмы найдажархиһан байгааб. Хабар бороогой орожо эхилхэлээрнь, гэрэй потолок дуһаалжа захалаа һэн. Гэрыемни хүшуулжа үгыт гэжэ комхозые даагша нүхэр Зарапинда ходо хандагшаб. Тёс гү, али толь бии болоходонь хүшуулхаб гэжэ нүхэр Зарапин хэдэн һарын туршада намайе найдуулһаар. Мүн гэрыемни хоройлуулжа үгэхэб гэжэ намайе мэхэлһээр 3 жэл шахуу болохонь.

Барилгын материал үнэхөөрөөшье комхоздо үгы юм гү гэжэ һанахада, харин зарим нэгэн хүнүүдэй гэр шэнээр хушагдадаг ба хорёологдодог байна. Тиихэдэнь Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид болоһон намшэнги хүнүүдэй эрилтые аймкомхоз хэдэн жэлэй туршада хангагүй.

П. Демин.

Шухала заһабарилгые унжагайруулна

Хандагайн леспромхозой клуб заһабарилгада ороһоор хоёр һара болоо. Теэд мүнөө болотор тэндэ өөдтэй юумэ хэгдээгүй. Клубынь пеэшэншьегүй, сонхонуудынь шэллэгдээгүй ба досоонь шорой шохой дүүрэн.

Клубай заһабарие түргэдхэхэ тухай асуудал комсомольско ба профсоюзна суглаанууд дээрэ хэлсэгдэжэ, тусхай тогтоолнууд абтаһан байгаа. Тэдэнь бэелүүлэгдэнгүй, саарһан дээрэ үлэшэнхэй.

Леспромхозой директорые политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Хандажаповшье клубай заһабари тушаа зохихо анхарал табинагүй.

А. Мангатханов.

Хилээмэ хожомдуулжа асарна

Паровозо-вагонно заводой 5-дахи участогай № 92 магазинда хилээмэ хододоо хожомдуулжа асарна. Заримдаа хилээмэн оройдоошье байдаггүй.

Гомодол ба дурадхалнуудай дэбтэр тус магазинда бии. Энээн соонь ажалшадай бэшэһэн гомодолнууд ба дурадхалнууд байбашье, хэрэгсээгдэнгүй орхигдошоно.

С. Черненко.

Хүдэлмэрилдэггүй радиоузел

Закаменай аймагай «Майн 1» колхоз 1947 ондо радиоузел тодхожо, айл бүхэндөө радио оруулһан юм. Теэд энэ оной июнь һараһаа эхилээд колхозой радиоузел хүдэлмэрилхэеэ болишоо.

А. Карликов.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Нүүдэл худалдаа наймаан һайжарба

«Дутагдалаа дары усадхаха» гэһэн бэшэг манай газетын сентябриин 23-най номерто толилогдоһон байгаа. Тус бэшэг соо Торийн аймпотребсоюзай олон сельпонуудай нүүдэл худалдаа наймаае муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээнь поли дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигууд хэрэгтэй зүйлнүүдээрээ хангагданагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Торийн аймпотребсоюзай правлениин мэдээсэһэнэй ёһоор, бэшэг соо дурсагдаһан баримтанууд зүб байба. Тус бэшэг аймпотребсоюзай правлени дээрэ хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудаа дары усадхаха тухай зохихо хэмжээнүүд абтаа, мүнөө нүүдэл худалдаа наймаан графигай ёһоор ябуулагдана.

„Үбэлдэ муугаар бэлэдхэнэ"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын сентябриин 16-най номерто толилогдоо һэн. Тус статья соо Улан-Удын зарим худалдаа наймаанай организацинуудай үбэлдэ муугаар бэлэдхэжэ байһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

— Статья соо заагдаһан баримтануудай үндэһөөр худалдаа наймаанай городской таһаг худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба рыногуудэй директорнүүдэй зүблөө хэбэ. Үбэлдэ бэлэдхэл тухай асуудал тус зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Горсоведэй гүйсэдкомоор баталагдаһан тусхай комисси болбол худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай үбэлдэ хэрэгээ бэлэдхэһыень һанаар шалгаха, тиин үбэлэй эрхэ байдалда һаадгүй хүдэлмэрилхөөр бэлэн болоһон предприятинуудта энээн тухайнь паспорт үгэхэ байна, — гэжэ Улан-Удын худалдаа наймаанай городской таһагые даагша нүхэр Крылов мэдээсэбэ.

Үнэн зүрхэнэй үгэнүүд

Закаменай ба Торийн аймагуудай территоринуудые хубаан байдаг Хайсагалай дабаан дээрэ гарахада, Үлэгшэнэй сомоной «Майн нэгэн» колхозой үргэн ехэ мяралан Зэдэ гол руу бууһан һалхинда эльбэгдэжэ, миралзан харагдана. Тарянай баруун захаар үргэн ехэ харгы сэхэ хойшоо урин ошоно. Энэ харгыгаар нэгэ хэды ябаад байхада «Майн нэгэн» колхозой центртэхи айлнуудай гэрнүүд харагдана.

Наранай гарахын тээ урдахана, гол улицын үндэр гэрһээ сумһөө барилгын зэмсэг хэжэ үргэлһэн, таби гарамгай наһанай яаруу янзатай хүн гаража, улицаар алхална.

—һэй! үбгэмнай уруудаба,—гэлсээд, энэ тэрэ гэрһээ һүхэ хюрөө үргэлһэн хүнүүд гаража, үбгэнтэй нилээд нэгэ углуу тойрон ошонод. Тэдэнэй дундаһаа «электростанци», «радио», «шэнэ клуб», «шэнэ тарян» гэлдэхэ абянуууд үглөөнэй тунгалаг агаарые нэбтэ хорёон дуулдана.

Эдэ хүнүүдэй хойноһоонь морин ба сар тэргэтэйнүүд хэдэн залуу хүбүүд дуу дуулалдан, бэе бэеэ гүйлгэлдэн мүн лэ тэрэ углуу тойрон ошонод. Нэгэ хэды болоһон хойно тэдэнэр ута нойтон модонуудые тэргээр дүүрэн ачажархиод, аахир аахир зүдхүүлэн шэнэ баригдажа байһан электростанци тээшэ абаашанад. Удаан тойрон хюрөөгэй таршаганаха, булад һүхын ханхинаха, модоной нээрэн унахань дуулдана.

Энэ хадаа колхоздоо шэнэ сэбэр гэрнүүдые барижа дүүргээд, мүнөө электростанци барихаяа шармайн оролдожо байһан модошо дархашуулай бригада мүн.

Доржи үбгэн колхозой тогтоһонһоо хойшо барилгын бригада хүтэлбэрилнэ. Тэрэнэй дүй дуршэлтэй боложо, «солото дархан» гэжэ алдаршаһаниинь дэмы бэшэ юм. Үүрэй сайхада Доржи үбгэнэй һүхын дуун, тэрэнэй хада хүбшэдэхи сууряан хододоол дуулдажа байдаг. Жэл бүри энэ үбгэжөөл 500 гаран ажалта үдэр олодог. Мүн колхозой түрүү стахановец боложо, хэдэн дахин шанда хүртэһэн байха юм. Тэрэнэй эгээл ехэ аша туһань юуб гэхэдэ, колхозой залуу хүбүүдые өөрынгөө дүй дуршэлтэй танилсуулан, модо дархалалгада һургахаар оролдожо байдаг. Үбгэнэй хэлэһэн, зааһаниие залуушуул ханамжатайгаар шагнажа, ойлгожо абадаг, үгыень дууладаг, сэгнэдэг, хүндэлдэг юм. Мүнөө хэдэн залуушуул Доржи үбгэнөө дахан ябажа, тэрэнһээ дутуугүй шадамар уран дархашуул болоһон байнад.

—Энэ электростанцияа барижа дүүргээд байхадамнай колхознай хэды гоё болохо гээшэб. Колхознигуудаймнай гэрнүүдтэ гэрэл ороһоо гадна, электростанциингаа хүсөөр модоёо хюрөөдэхэбди, таряа сохихобди, татахабди, хонидоо хайшалхабди, үнеэдээ һаахабди. Клубтаа ехэ лампочкануудай һаруул туяан доро ёхороо наадахабди. Ноябриин 7 болотор барилгаяа дүүргэхэл ёһотой гээшэбди,—гээд, Доржи үбгэн забда залигүй яаран сабшажа ороно.

Гэнтэ мотоциклын хүршэгэнэхэ абяан дуулдажа, колхозой түрүүлэгшэ Гончиков Лобан туласа гүйлгэжэ ерээд, тогтононо.

—Амар сайн, бүгэдөөрэн!—гэжэ амаршалаад, Доржи үбгэндэ хандажа: — зай, Доржи Ачитуевич, ажалнай ямар зэргэ ябажа байнаб;—гэнэ.

— Һайн, һайн ябажа байна. Ноябриин 7-ной һайндэр болотор дүүргэхэл гэлсэнэбди.

—Доржи Ачитуевич, бүри урда тээнь дүүргэжэ болохобди. 2—3 хоногһоо 5—6 һайн уладые нэмээхэбди. Энэ үдэр—августын 5 хадаа манай түүхэтэ ехэ үдэр болохонь. Манай «Майн нэгэн» колхозой, Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй гуйлта аймгүйсэдкомдо һайшаагдаа. Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Янгутов, хүдөө ажахын таһагые даагша Цыренов хоёр ерээд байнад. Нэгэдэлгымнай суглаан үдэшын 8 часта болохо юм,—гэжэрхёод энеэбхилнэ.

Бултанай нюур дээрэ баяр баясхалангай тэмдэгүүд үзэгдэнэ.

— Одоол иимэ һайшаалтай мэдээсэлые үнинэй хүлеэһэн юумэбди. Яагаашье һайн юм гээшэб,—гэжэ үбгэн хүхюутэйгээр хөөрэшэнэ.—Хоёр жэжэхэн хүршэ колхозуудай алинайншье хүсэниинь һула байгаа. Тиигэбэшье бусадһаа гээгдэдэггүй һэмди. Мүнөө шадалнай бүри ехэ болохо. Бидэшни иигээд хүсэеэ ниилүүлээд байхадаа, аргагүй ехэ, урданайхиһаа холо ехэ юумэ бүтээхэбди: хэдэн зуун хүнэй һууритай гоё һайхан, һаруул клуб, правлениин хоёр дабхар гэр барихабди. Хэдэн олон телефонно точконуудтай, элдэбын оньһото машинануудтай болохобди. Электричествээр бүхы ажалаа хэхэбди.

—Зай, нүхэд, жаргалта коммунизмын сэсэглигтэ сад ойрол боложо байна бшуу. Манай ойрын зорилгонууд тухай үдэшэ суглаан дээрэ хэлсүүжэбди. 8 часта хожомдонгүй ошохыетнай найданаб гэжэрхёод, түрүүлэгшэ мотоциклдаа һуужа, правлени руу гүйлгэжэрхинэ.

Энэ хүн удхатай сэсэн зүгаатай, намдуу зантай хүн юм. Колхозые ударидажа, урагшань хүтэлжэ шадаха хүн гэжэ нютагтаа, аймагтаа мэдээжэ Гончиков Лобан хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалид. Хэдэн олон орден медальнууд, Советскэ Армиин офицерэй нэрэзэргэ энэ хүнэй габьяануудые гэршэлнэ. Нүхэр Гончиков мүнөө аймагай Соведэй депутат юм.

* * *

«Майн нэгэн» колхозой клубаар дүүрэн хүнүүд—хоёр колхозой гэшүүд һууна. Сценэ дээрэ үгэ хэлэжэ байһан хүниие анхаралтайгаар шагнана.

Сценэ дээрэ улаан сэмбээр хушаатай ута стол. Саада таладань нүхэр Сталинай портрет гоё һайханаар шэмэглээтэй харагдана. Манай солото дархан президиумдэ һунгагданхай, шэнгэхэн сайбгар һахалаа эмирэн һууна.

Хэдэн хүнэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, Доржи үбгэн өөрынгөө һанаа лые нилээд удаан саг соо, зүрхэндэ хадагдама аятай зохидоор хэлэбэ. Үгынь ехэнхи хуби түгаар үдэр колхознигуудта хэлээшэнь байгаа. Доржи үбгэн ехэшье багашье юумые хурса нюдөөр, эзэн ёһоор шалган сэгнэдэг харадагаа эндэ дахяад харуулба. Хэдэн шухала, ехэ асуудалнуудые табиха зуураа иигэжэ хэлэбэ:

—бидэнэр урдань байгаалиин баялигые эдлэхэ аргагүй байгаабди. Энэ шадарaймнай бии тайга сооугүр элдэб олон ангууд бии, элдэбын жэмэс эдеэнүүд бии. Эдэ бүгэдые ашаглажа, колхоздоо олзо доход оруулха хүсэ шадалтай болообди. Гадна, хэдэн арбаад гектар газар дээрэ жэмэстэ сад тарижа шадахабди. Мичуринай заабариин ёһоор оршон тойроноо хубилгахабди.

Энээнһээ уламжалан колхозойнгоо центрые ёһотой городой түхэлтэйгөөр бариха тухай хэлээ. Тиигээд үгэеэ дүүргэхэ дээрээ иигэжэ мэдүүлбэ:—би үшөө олон хүбүүдые модо дархалалгада һургахаб гэжэ уялгаяа үгэнэб. Дархашуулаар элбэг гэгдэдэг соло дээрэмнай дабхар соло нэмэхэ. Коммунизмын ордоной барилгые хүтэлбэрилэгшэ агууехэ дархан, манай агууехэ багша Сталин мандаха болтогой!

Суглаашан бултадаа «Ура» хашхаралдан, хүл дээрээ бодожо, нэрьемэ баярай альгаташалгаар эдэ үгэнүүдыень угтаба.

* * *

Томодхогдоһонһоо хойшо нэгэ һарын үнгэрөөд байхада «Майн нэгэн» колхоз эрид хубилжа эхилээ.

Тарянай поли дээрэ эдеэгээ даажа ядан байһан үндэр колосуудай дунда, хоёр «Коммунар» комбайн хүсэ мэдүүлэн орожо, нэгэдэхи сортын, һамар шэнги шэниисээр «гүрэндөө — таряа!» гэһэн гаршагтай машинануудай кузовые дүүргээд, лэ бэлэдхэлэй пунктда эльгээнэ. Нэгэдэһэнэй һүүлээр ажалайнь эмхидхэлэй хүдэлмэри эрид һайжараа. Мүнөө коммунистнууд ба комсомолецууд ажалай бүхы һалбаринуудай харюусалгата газарнуудта—бригаданууд, звенонууд, фермэнүүд дээгүүр хүдэлмэрилжэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Доржи үбгэн түрүүтэй барилгын бригада ноябриин 7-һоо урид электростанцияа барижа дүүргэхын түлөө хурдан темпээр ажаллажа байна.

—Ажалнай, сагнай, ажабайдалнай нэгэдэгты гэжэ хэлэжэ үгөө. Парти ба правительствын һанамжа, арад зоной бодол хоёр яагаашье таарамжатай гээшэб! Иимэ сагта хүдэлмэри хэжэ ябахада, жаргалһаа ондоо юун байхаб даа, — гэжэ солото дархан хүхюутэйгээр хөөрэнэ.

В. Лубсанов,

Д. Цыренжапов.

ИСПАНСКА КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦК-гэй МЭДҮҮЛГЭ

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС). Испанска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй мэдүүлгые «Юманитэ» газетэ тунхаглаба. Тэрээн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

Плевен-Мокын французска хархис правительство хадаа Францида байгаа испанска республиканецуудта эсэргүү, тайлбарилан хэлэбэл, коммунистнуудта эсэргүү хэзээгы шанга хэһээлтэ мүрдэлгэ хэжэ байна. Испаниин коммунистическэ партиин ба Каталониин Нэгэдэмэл социалистическэ партиин гэшүүд хуулибуса гэжэ соносогдоо; «Мундо Обреро» ба «Люйта» газетэнүүд мүн «Нуэстра Бандера» болон «Культура ба Демокрасиа» гэжэ журналнууд хоримжологдоо. Полициин отрядууд сентябриин 7-ой үглөөгүүр эртэ хэдэн зуун коммунистнуудай ба бусад испанска республиканецуудай байрануудта, немецкэ эзэмдэлгын үеынхидэл адляар добтолон ороод, хүсөөрөө боложо, тэдэниие Корсикын хаданууда ба Хойто Африкын хоохон гоби талануудта (уголовно гэмтэд шэнгеэр гарнуудтань гэнжэнүүдые зүүлгээд) сүлэн гаргаа.

Испанска коммунистнууд «Францийн аюулгүй байдалда эсэргүү заговорой ажал-ябуулга хэжэ» байһан хэбэртэйгээр хардан, эдэ зэрлиг муухай хэһээлтэ мүрдэлгэдээ бэелүүлхэ шалтаг олоһон байна юм.

Иимэ шууяа гаргабашье һаань, испанска республиканецуудта бии гэжэ баталагдадаг «операциин түсэбшье», «нюуса документнүүдшье» олдоогүй; арестовалагдагшадый нэгэндэншье энэ гэхэ гэм олдоогүй, хэниншье юстициин зохихо органуудаар мүшэгдөөгүй ба сүүдэй урда зогсоогүй. Ондоо байхашье арганьгүй. Гитлеровскэ түхэлэй иимэ полицейскэ операцинууд хадаа франкистска «Сегундабис» гэжэ тагнуулай ба политическэ полициин «мэдээнүүдэй» үндэһөөр хэгдэһэн байха юм. Немецкэ эзэмдэлгын үедэ французска патриодуудые хайра гамгүйгөөр хэһээн харшалжа байһан аад, мүнөө американска офицернүүдэй дала доро байдаг зарим гестаповецууд тус операцинуудые хүтэлбэрилнэ. Тэрэшэлэн Франци дотор тон сүлөөтэйгөөр ашаалжа байдаг ба анханда гестапода хүдэлмэрилһэн аад мүнөө американска тагнуулай органуудта алба хэдэг болоһон франкистска агентнүүдһээ тэдэ «мэдээнүүд» абтаһан байна.

Зүгөөр, Франци дотор эмиграцида байһан испанска коммунистнуудта эсэргүү ба Испаниин коммунистическэ партида эсэргүү мүрдэлгэ хэһээлгын хэгдэһэн бодото шалтагаанинь Плевен-Мокын правительствын хүүрмаг мэдээсэлһээ тад ондоо, харин испанска эмигрантнуудай тон олонхинь эб найрамдалай хэрэгтэ үнэн байдагаа элитээр мэдүүлһэн ба тэдэнэй 200 мянганиинь Стокгольмско Уряада гар табиһан ябадал байгаа гэжэ Французска арад мэдэнэ. Тиимэһээ, Французска правительствын эзэд—американска империалистнууд Францида байһан испанска эб найрамдалай тала баригшадые тэдэнэй түрүү отряд—коммунистнуудые аниргүй байлгаха эрилтэ хэһэн байна.

Эдэ мүрдэлгэ хэһээлгын бодото шалтагаануудынь юуб гэбэл, американска империалистнуудай агентнууд болоһон баруунай социалистнууд ба анархистнуудай удамаршадай зүгһөө гэмтэ ябуулга хэжэ байбашье һаань, эб найрамдал ба демократиин хэрэг үргэн олон республиканска эмигрантнуудые хүсэтэ фронтдо нэгэдхэжэ байһан ябадал болоно. Плевен-Мокын хархис правительство мүрдэлгэ хэһээлтэ хэлгээр өөһэдынгөө зорилго бэелүүлхэ, тайлбарилан хэлэбэл, туйлагдаһан гайхамшагта нэгэдэлые усадхаха һэдэлгэ гаргана. Французска правительствын абаһан хэмжээнүүдэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, тобшоор хэлэбэл, американска империалистнууд өөрынгөө замһаа бүхы һаад хаалтануудые зайсуулха ба Франкотой фашистска ёһо гуримые дайнай, агрессиин арсеналда түргэнөөр оруулжа, испанска территориие стратегическэ база ба испанска арадые дайнай хүнэһэн болгон хэрэглэхэ ябадал түргэдхэхэ гэжэ хүсэнэ. Франкистска ёһо журамда республиканска эмигрантнуудай ба манай ороной арад олониитын эсэргүүсэһэн, эб найрамдалай, демократиин ба национальна бэеэ даахаа байдалай түлөө тэмсэлые халуунаар дэмжэдэг Испанска коммунистическэ партиин таһалгаргүйгөөр хэжэ байһан (таһалдуулхашьегүй) ажал-ябуулга хориихые американска империалистнууд ба испанска франкистнууд үнинһөө хойшо эринэ.

Плевен-Мокын хархис правительство хэһээлгын тэдэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэдээ, американска империалистнуудай ба мүн франкистска гестапай зэбсэгынь болоо.

Францийн сүлөөтэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг испанецуудые (антифашистнууд ба эб найрамдалай тала баригшад лэ байһанайнь түлөө) сүлэжэ байһан аад, харин элдэб арга мэхээр тагнуул хэдэг, провокаци, алалга эмхидхэдэг, хара рынок дэлгэрүүлдэг, валюта зөөдэг ба контробанда эрхилдэг франкистска олон агентнүүдэй уршагта ябуулгые французска правительствын тэсэжэ байдагыень тэмдэглэмээр байна. Испанска арадай агуу ехэ хүтэлбэрилэгшэ Долорес Ибаррурие ба партиин бусад хүтэлбэрилэгшэдые алаха ябадал эмхидхэхыень Францида байгаад американска агентнүүдээр дэмжэгдэдэг франкистска бүлэг агентнүүдтэ даалгагдаһан байха юм. Французска правительство республиканецуудта эсэргүү ехэ «хүсэлэлгэ» гаргадаг аад, харин франкистска агентнүүдые зогсоохо юушье хэнэгүй.

Францида эмиграцяар байһан испанска коммунистнуудта эсэргүү хэмжээнүүдэй бодото шалтагаануудынь иимэ. Ондоо шалтагаан байхагүй. 1939 ондо испанска республиканецуудые мүнөөнэйхидэл адляар, худалаар хардан гэмнэжэ, концентрационно лагерьнуудта оруулаад, удаань тэдэ лагерьнуудта французска патриодуудые хааһан ба Францийе дайнда оруулһан хүнүүдые французска арад тон бүхөөр һанажа байдаг. Испанска республиканецуудые мүнөө сүлэжэ байгшад 1939 оной событинуудые шэнээр дабтахые һэдэнэ гэжэ французска арад һайн ойлгоно. Францида байһан испанска республиканецуудта эсэргүү мүрдэлгэ ба зорогоороо хэмжээнүүдэй бодото удхашанарые бүхы дэлхэйн демократическа олониитын үмэнэ элирүүлхэтэеэ хамта, Испаниин коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа Французска конституциие ба хоргодон нютаглаха эрхэ тухай хуулинуудые зуришэн хэгдэжэ байгаа мүрдэлгэ хэһээлтэнүүдтэ эсэргүү эрид шууд буруушаал мэдүүлнэ.

Энэ ёһон бусын мүрдэлгэ хэһээлгэ тушаа зэбүүрхэн буруушаадаг ба испанска демокрадуудтай һанал нэгэдэһэн французска арадта, Ажалай бүгэдэниитын конфедерацида, бүхы организацинуудта, Францийн хүдэлмэришэнэй ба демократическа хэблэлдэ Испанска коммунистическэ партиин Центральна Комитет гүнзэгы баясхалан хүргэнэ.

Испаниин коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа мүрдэлгэдэ ороһон коммунистнууд ба үнэн сэхэ демокрадуудта өөрынгөө дайшалхы амаршалга хүргэхэ зуураа, условиин ямар хүндэ байбашье, эб найрамдалай ба демократиин түлөө түрүү тэмсэлшэдэй алдарта нэрые хүндэтэйгөөр сахихыень уряална. Центральна Комитет хадаа мүрдэлгэ хэһээлгэдэ дайрагдагшадтай ба тэдэнэй гэр бүлэнэртэй һаналаа нэгэдэһэн мэдэрэлээ али бүхы аргаар харуулхыень коммунистнуудые ба эб найрамдалай тала баригшадые уряална.

Англида эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи Конгресс зарлаха бэлэдхэл

ЛОНДОН, октябриин 10. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха Английска комитет Англиин элдэб янзын 30 мянган организацинуудта бэшэг эльгээжэ, Прагада болоһон эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюрогой сесси дээрэ августын 18-да абтаһан хандалгые зүбшэн хэлсэхэ ба эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессто делегадуудые һунгаха гэжэ эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдтэ дурадхана.

Эб найрамдал хамгаалгын Английска комитет Стокгольмско Уряагай үндэһэ һуури дээрэ зохёогдоһон эб найрамдалай английска гуйлта бэшэгтэ гар табилгые үргэнөөр ябуулна. Англи дотор 1085.111 хүн гар табяа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, октябриин 10. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр ингэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр.

Зүүн эрье шадар Арадай армиин частьнууд 38-дахи параллелиһээ хойгуур добтолжо байгаа американска сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаануудые хэжэ, дайсанда ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна.

Октябриин 4-дэ, Арадай армиин зенитнэ артиллери Аньчжу (Ансю) райондо американска хүнгэн гурбан бомбардировщигые, октябриин 4-дэ Чунхва (Тюва) райондо нэгэ истребителиие, октябриин 9-дэ Хванчжу (Косю) райондо нэгэ истребителиие буудажа унагагаа.

ПХЕНЬЯН, октябриин 10. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд хадаа добтолжо байгаа тоогоор булюу американска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын хатуу шанга байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ хэжэ байна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин октябриин 10-най үдэшэ дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Кэсон (Кайдзио) райондо ба зүүн эрьедэ Арадай армиин частьнууд болбол добтолжо байгаа дайсанда ехэ гэмтэл ушаруулаа.

Октябриин 10-да, зүүн эрьеын райондо болоһон байлдаануудта, дайсанай 300 гаран солдадууд ба офицернүүд алагдаһан, шархатаһан байна. Дайсанай сэрэгэй ехэ техникэ үгы хэгдээ.

ПХЕНЬЯН, октябриин 11. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр ингэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хамгаалгын хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр.

Октябриин 9-дэ Эсоной (Кайдзио) баруун тээхи участок дээрэ американска сэрэгүүд танкнуудаар дэмжэгдэн, хойто зүг руу добтолго хэхые һэдэбэ. Гэбэшье, арадай армиин частьнуудай контрсохилтонуудай ашаар тэдэнэр нэгэ танк ба сэрэгэй бусад ехэ техникэ гээгээд, урда зүг руу сухариба. Октябриин 10-да, энэ райондо американска сэрэгүүд авиацяар ба танкнуудаар дэмжэгдэн, шэнэ добтолго хэһэн байна. Арадай армиин частьнуудай контрсохилтонуудай ашаар, дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо орожо зогсоогдоо.

Октябриин 9-дэ, Арадай армиин зенитнэ артиллери Саривонь (Сяриин) райондо американска нэгэ истребителиие буудажа унагааба.

Фельетон

„ОРШО" БА „ГАРША"

Бухгалтерска дэбтэр бүхэн соо «оршо», «гарша» гэһэн үгэнүүд заатагүй байдаг. Эдэ үгэнүүд ниитын, гүрэнэй зөөридэ тодо һонор бүридхэл хэхэ ябадалда тон шухала нүхэсэлынь боложо үгэдэг. Оршо гарша хоёр болбол адли хэмжээтэй байха ёһотой. Тиимэл һаань финансова түсэб зүбөөр дүүргэгдэжэ байна гэжэ мэдэгдэдэг.

Дээрэ хэлэгдэһэн дээрэһээ «оршо», «гарша» гэһэн үгэнүүдые хэрэглэн ажаллаха гээшэ угаа ехэ туһатай гэжэ ойлгогдоно. Энэниие бүри «һайнаар» ойлгоһон ба хубиингаа аша туһада нарин нигтаар хэрэглэдэг нэгэ хүниие онсо тэмдэглэхэ хүсэлэнтэйбди.

Тэрэ хүн—Шилин Иосиф Максимович. Үе наһаараа бухгалтер ябаагүйшье һаа, Шилин хадаа актив пассив (оршо ба гарша) хоёроо алдадаггүй юм. Тиимэ байхалаарынь оршонь олон тоотой, гаргашань ганса нэгэн хододоо болошодог. Финансова бүридхэлдэ таарадаггүй иимэ һэлгэсэлдээн магад Иосиф Максимовичын бухгалтер ябаагүй дээрэһээншье гарадаг байжа болоо. Теэд...

Теэд Иволгын аймагай Оронгын сомондохи почтово агентство Улан-Удэ городой, тодорхойлон хэлэбэл, хэлхээ холбооной городской конторын хаяада шахуу ха юм. Агентствын аха заха хүн болохо Иосиф Максимович Шилин ба городской конторын начальник Станислав Мартынович Новак гэгшэдэй дотор танилнууд болоһоор лаб хоёр жэл үнгэрөөд байна ха юм. Эгээл иимэһээ оршо гаршанууд бүри ехээр һэлгэсэлдэдэг болоо. «Шоно хүршэдөө амгалан» гэжэ арад дэмы хэлсээгүй!

Шилин гэгшын нёдондоной оршо тоолон харуулая: 2 үнеэн (нэгыень нүхэр Новак тэжээлгэһэн байгаа), 5 буруу, 2 һүри үбһэн, 0,60 га талмай дээрэһээ хуряагдаһан хартаабха (үбһэн, хартаабха хоёрынь колхозой газар дээрэһээ абтаһан), бүридхэлдэ абахын аргагүй олон бутылкатай архи (оршын хэмжээе ехэдхэхын түлөө хэрэглэгдэһэн) ба бусад. Эдээн дээрэ мүнөө жэлэйнь оршо нэмэе: 10 гаран мэшээг һамар, тэрэниие худалдажа олоһон мүнгэн, нилээд багтаамжатай подвалаар дүүрэн хартаабха, үнеэгээ худалдаһа найнь мүнгэн ба бусад. Га... бодотоороо харагдахагүй ол... нууд олон юм. Жэшээлхэдэ, ко... хоздо туһалхын түлөө эмхид... дэдэг воскресннигүүдтэ ходо... хабаадалсангүй үлэлгэ, ямар... түлбэригүйгөөр колхознигой гэ... ажаһуулга, албан хэрэгтэ гэ... һэн велосипедые өөрынгөө хэрэ... түлөө унажа ябалга (тэрэнь ... нөө эбдэрхэй) ба бусад.

Гаргашануудай талаар... Ио... Максимовичын өөрынь гарга... нуудые эндэ дурдаһанайшье хэр... гүй. Юуб гэхэдэ ямаршье гарга... хээгүй, хэхэшьегүй хүн. Үнгэрэ... сентябриин 20-до нэгэ мэшээг х... таабха гаргашалха гэжэ заб... һэн. Теэд, тэрэнь бүтээгүй. Ор... гын сомондо хүдэлмэрилдэг за... врач нүхэр Шило гэгшэдэ тэрэ ү... басагаараа дамжуулан ингэжэ ... радхаһан байгаа:

—Һамгамни элүүр. Теэд му... дэр үбдөө һаань һайн һэн. Спра... үгыт. Би мэшээг хартаабха үгэ...

Өөрөө гаргашануудые хэдэ... гэжэ дээрэ тэмдэглээбди. Гэхэ... хамта албан хэрэгынь ехэхэн га... гашатай. 104 экземпляр «Бур... Монголой Үнэн», 128 экземп... «Красная Иволга» газетэнүүд ... сомон соо жэлэй эхиндэ тараага... һан байгаа. Мүнөө эдэ тоон... хоёр дахин бага болонхой. «Ул... Оронго» колхозойхид оройдоо ... экземпляр, Саянтын МТС-эй... миин 2 экземпляр «Бурят-Монго... Үнэн» газетые абана. Газетэ т... раалгын талаар ямаршье хүдэлм... хэгдэнэгүй. Үнгэрхэдөө колхо... бэшэг зөөгшэд Улан-Удэһээ е... һэн почтые Шилинэй орондо Га... зуринһаа агентство хүрэтэр аба... шанад.

Эдэ бүгэдэ нүхэр Новакта эли... мэдэгдэдэг. Теэд, «олзо оршо... омог элбэг Шилин арба табые га... нангүй, архи тамхяар амыень бү... лэжэрхидэг зантай» гэжэ хүн... хөөрэлдэдэг. «Оршо», «гарша» г... һэн үгэнүүдые хэрэглэн ажаллах... да туһатай гэжэ фельетоной... эхиндэ хэлээ һэмди. Фельетоной... гоо һүүлдэ ингэжэ найдаха байна... ди: «Оршо», «гарша» гэһэн ү... нүүдые хубиингаа бодото ажаб... далда хэрэглэхэдэ туһатай ту... гүйень нүхэр Новак хэлэхэ бээ...

Д. Гунзынов

Тобшо һонинууд

◆ **Һонирхолтой лекци.** Мухаршэбэрэй аймагай центрын культурын байшан соо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түлөөлэгшэ нүхэр Костюк уласхоорондын байдал тухай лекци уншаба. Эндэ байгшад тус лекциие ехэ һонирхолтойгоор шагнаһан ба олон асуудалнуудтаа дэлгэрэнгы харюу абаһан байна.

◆ **Яблока ба кондитерска зүйлнүүд.** Улан-Удын «Гастроном» Ташкентһээ 2 вагон яблока, Ленинградһаа нэгэ вагон кондитерска зүйлнүүдые абаад, ажалшадта худалдажа байна.

Һаяар үшөө 2 вагон яблока, 2 вагон печенье абтаха байна.

◆ **Аймагайнгаа колхознигуудта хандаба.** Кяхтын аймагай Сүбагтын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хүдөө ажахын налог ба бусад түлбэринүүдээ болзорһоонь урид, Окт... риин һайндэр хүрэтэр сум түл... гэжэ шиидээд, эдэнэй жэшээ ... лан абахые уряалан аймагайнга... колхознигуудта хандаба.

◆ **Гидроэлектростанци бари... эхилбэ.** Баргажанай аймаг... Улюнай сомоной Улзуха гэжэ го... дээрэ 360 киловатт хүсэтэй, ко... хоз-хоорондын гидроэлектрост... ци баригдажа эхилбэ. Тус бари... га ерэхэ жэлэй январь һара бол... тор дүүрэхэ ба ойро шадар... табан колхозуудые электроэне... гээр хангаха байна.

◆ **Хүнгэн атлетикээр Бүхэсою... на мүрысөөндэ.** Хэжэнгын айм... гай һурагшад эдэбхитэйгээр х... баадана. Мүнөө 200 гаран һура... шад тус мүрысөөндэ хабаадалс... жа байна.

2 МЯНГАН ҺӨӨГ МОДО ҺУУЛГАБА

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив садай неделиие үргэлжэлүүлжэ байна. Заводой ба хүдэлмэришэдэй гэр байрын хажуугаар хамта хоёр мянга шахуу модод ба жэмэс... эшэнүүд таригдаба, тэрэ тоо... 700 тополь, 300 яблонинууд, үхэ... нюдэнэй 200 эшэ, малинын 200 эшэ, шара акациин 500 эшэ һуу... гагдаа.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН 5-дахи СЕССИ ДЭЭРЭ

Американска делегаци болбол дай һүжэрөөхэ ба Кореядэхи агресси үргэдхэхэ гэһэн политикаяа Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси дээрэ убайгүйгөөр үргэлжэлүүлжэ байна. США-гэй зонхилхы бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд элдэб мэхэтэй мэдүүлгэнүүдые ба дурадхалнуудые хэхэдээ, эб найрамдалай һанаашалгануудые, «дээдэ зэргын принципүүдые»... баримталнабди гэхэ мэтээр эшэшэгүй шашалдана.

Кореядэхи дайн хадаа американска монополистнуудта ашагтай байна, яахадааб гэхэдэ, промышленностьда хэгдэдэг сэрэгэй захилнуудые ехэ болгожо, тэдэнэй олзонуудыень арбидхана гэжэ США-гэй бодото зорилгонуудые нүхэр А. Я. Вышинский тон эли тодоор харуулаа. Хэрбээ Кореядэ дайнай болоогүй һаань, Холбоото Штадууд дотор экономическа уналга болохонь гэжэ айха ушар гараха һэн, гэжэ американска «Джорнэл оф коммерс» газетэ бэшэһэн байха юм. Кореядэхи событинууд тушаа бодоходоо, американска монополинуудай олзо доошоо орохо тухай һанаата болоһоной хэрэггүй гэжэ «Бизнес Уик» гэдэг недели-бүриин газетэ мэдүүлбэ.

Корейскэ арадай дайсан Ли Сын Ман гэгшые али бүхы аргаараа үмэглэдэг США-гэй (ООН-дэхи) түлөөлэгшэдэй зорилгые тус мэдүүлгэнүүдынь балшыса элирүүлэн харуулба. Эб найрамдалда дуратай Хойто Корея Урда Кореядэ добтолоо гэһэн американецуудай хардалгые гэнэн хүнүүд лэ этигэжэ болохо байна. Ли Сын Ман гэгшэ американска империалистнуудай зохёоһон түсэбүүдэй ёһоор, дай үүдхээ гэжэ мүнөө бүхы дэлхэйдэ элитэ болонхой. Эдэ хорото муухай түсэбүүдые Генеральна Ассамблейн бүхы делегадуудай урда нүхэр Вышинский балшыса элирүүлээ. Тэрэ гутамшаг хэрэгтэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие татажа оруулха гэһэн түсэб США-гэй зүгһөө бэлэдхэгдэһые нүхэр Вышинский бүрин тодоруулаа. ООН-иие эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал сахиха шухала зэмсэг болгохоһоо ондоо ямаршье зорилго Советскэ Союзда байгаагүй, байнашьегүй.

Советскэ Союзай дурадхаһан, УССР-эй, БССР-эй, Польшын ба Чехословакиин делегацинуудаар дэмжэгдэһэн резолюци хадаа Советскэ Союзай үнэн һайн уг зорилгонуудые гэршэлэн харуулна. Дайнай ябуулгануудые дары зогсоохо, гадаадын сэрэгүүдые гаргаха, единэ, бэеэ даанхай ба демократическа ёһо гурим тогтоохын тула хамтаржа, зохихо алхамуудые хэхэ арга боломжые Кореядэхи хоёр талануудта олгохо тухай эрилтэнүүд тус резолюци дотор табигданхай.

Корейскэ асуудалые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ тухай табан гүрэнэй (СССР, УССР, БССР, Польша ба Чехословаки) дурадхалые, тэрэшэлэн корейскэ амгалан хүн зониие американецуудай бүдүүлиг муухайгаар бомбододог ябадал болюулха ба ООН-эй Корейскэ комиссиие — хуули бусаар тогтоогдоод Кореядэхи граждандска дай һүжэрөөһэн туладань — усадхаха гэһэн советскэ дурадхалнуудые Генеральна Ассамблей США-гэй нүлөөндэ орожо арсаһан байна.

ВЬЕТНАМ АРАД ЭРХЭ СҮЛӨӨГЭЙ БА БЭЕЭ ДААНХАЙ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭНЭ

Французска империалистнууд американска агрессорнүүдтэ дэмжэгдэн, Вьетнамда өөрынгөө колониальна эзэрхэлгэ һэргээхэ гэжэ табан жэл үлүүтэй сагай турша соо үрэгүй һэдэлгэ гаргаба.

Вьетнам арадай вождь Хо Ши-Минай хүтэлбэрилдэг Вьетнамай демократическа республикын правительство орон дотороо демократическа үндэһэн хубилалтануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Французска ба японско империалистнуудай зэрлиг мүлжэлгэһөө шалтагаалан һүйдхэгдэһэн ба хооһоруулагдаһан ажахыгаа түргөөр һэргээн бодхоожо байна. Вьетнамай Арадай арми байлдаанууд дотор хүмүүжэн хатуужаа.

Һайнаар эмхидхэгдэһэн ба зэбсэгжэһэн республикын регулярна арми энэ жэлэй хабар ба зун бүхы ороноо французска интервентнүүдһээ сүлөөлхэ зорилгоор, партизанска отрядуудай хамтадаа үргэн ехэ добтолгото операцинуудые хэһэн байна. Эдэ операцинуудай ашаар, вьетнамска сэрэгүүд хэдэн городуудые, олон арбаад тосхонуудые сүлөөлөө. Республикын территориин 90 үлүүтэй процентнь арадай правительствын мэдэлдэ ороо. Сүлөөлэгдэһэн районуудай хүн зон 20 миллион үлүүтэй болонхой.

Арадай арми октябрь һара дотор Хойто, Центральна ба Урда Вьетнамда ехэ хэмжээтэй шэнэ добтолго хэжэ эхилээ. Тус армиин шэн габьяата частьнууд Гуэ (Центральна Вьетнам) городто, Туран портдо добтолон орожо, улицын байлдаануудые хэһэн байна. Ороной хойто зүгтэ хатуу шанга байлдаануудые хэжэ, Као-Банг городые сүлөөлөө. Шо Док (Кохинхин провинци) райондо Арадай армиин частьнууд амжалтатайгаар добтолжо үргэлжэлһөөр. Бүхы вьетнам арад болбол хариин булимтарагшадта эсэргүү, сүлөөрэлгын дайе героическаар ябуулжа байна. Французска сэрэгүүдээр эзэлэгдэһэн территори дээрэ байгуулагдаһан Бао Дай гэгшын марионеточнэ правительствые хамаг зон ехээр зэбүүрхэнэ.

Ю. Бережний.

ФУТБОЛ

Блиц-турнир

Һаяхан «Динамо» стадион дээрэ зунай спортивна сезониие хаалгада зорюулагдан футболоор багашуулай ба залуушуулай блиц-турнир болобо. Тус блиц-турнирта залуушуулай 8 ба багашуулай 6 команданууд хабаадаба.

Блиц-турнир футболистнуудай уулзалгын эстафетээр эхилбэ. Энэ эстафетэдэ залуушуулай командануудһаа «Динамо», багашуулай командануудһаа РСШ-гэй команданууд түрүү һуури эзэлбэд. Эстафетын һүүлээр футбол наадалга боложо, залуушуулай группын команданууд уулзаба. Эндэ дин... мынхид уулзаһан командануу... илаһан байна. Тэдэнэр «Пищев... гэй» командые 6:0, № 68-да... һургуулиин командые 2:1 гэһ... тоотойгоор шүүжэ, финалда гара... ба.

Багашуулай группаһаа «Дин... мын» команда РСШ-гэй багашу... лай командые 1:0, «Байкала... командые 3:0 гэһэн тоотойго... шүүжэ, октябриин 15-да боло... финал дээрэ «Локомотива... (ПВЗ) командатай уулзаха бол...

* * *

Һаяхан БМАССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ стадион дээрэ футболоор түрүү һуури эзэлхын түлөө хабаадаһан «Локомотив» (ПВЗ-1) «Красная звезда» командатай уулзаба. Наадаан эсэс болотор эдэбхиие алдаагүй РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэгын эллээтэ матч болобо. Эндэ локомотивайхид энэ матчаа амжалтатайгаар үнгэрэбэ. 8:2 гэһэн тоотойгоор «Красная звезда» командые илаа.

Мүнөө локомотивайхид абаһан болохо 22 очкоһоо 20 очкотой болобо.

Е. Николаев.

Харюуцалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02406. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000